

دانشگاه صنعتی شیراز

دانشکده علوم پایه، گروه شیمی

پایان نامه کارشناسی ارشد
در رشته شیمی گرایش شیمی فیزیک

کاربرد معادله‌ی حالت زنجیری کره‌ی سخت اختلال یافته
(پی اچ اس سی) برای پلی‌اتیلن‌گلیکول، پلی‌پروپیلن-
گلیکول و محلول‌های آن‌ها

نگارش:
هدی مصلحی

استاد راهنما:
دکتر دلارا محمد آقائی

استاد مشاور:
دکتر فاطمه سبزی

بسمه تعالیٰ

کاربرد معادله‌ی حالت زنجیری کره‌ی سخت اختلال یافته (پی اچ اس سی) برای پلی-
اتیلن‌گلیکول، پلی‌پروپیلن‌گلیکول و محلول‌های آن‌ها

پایان نامه ارائه شده به عنوان بخشی از فعالیت‌های تحصیلی

توسط:

هدی مصلحی

برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

گروه شیمی دانشکده علوم

دانشگاه صنعتی شیراز

ارزیابی پایان نامه توسط هیات داوران با درجه:

(استاد راهنما)

استادیار

دکتر دلارا محمد آقائی

(استاد مشاور)

استادیار

دکتر فاطمه سبزی

(داور)

دانشیار

دکتر محمد مهدی علویان مهر

(داور)

استادیار

دکتر عبدالرضا نکوئی

مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه: مهندس نصرت الله علی قنبری

حق چاپ محفوظ و متعلق به دانشگاه صنعتی شیراز است.

تهدیم بپر و مادر غیرزم:

ای پدر از توهنج کویم باز هم کم می آورم

خوشیدی شدی که از روشنایی ات جان کرفتم، دنایمیدی هنوزم را

کشیدی و لبزیم کردی از شوق.

اکون حاصل دستان خسته ات رمز موظیتم شد

به خودم تبریک می کویم که توارادارم و دنیا به بزرگیش مثل تورا

ندارد.....

و توای ما، ای شوق زیبای نفس کشیدن

ای روح مهربان، بستی ام

تورنگ سادی هایم شدی و غصه هارا باتام وجود از من دور کردی و

عمری حنگی هارا به جان خرمیدی تابتوانی طعم خوش

پیروزی را به من بپشانی

قدرتانی و سپاس

سپاس بی کران پروردگار یکتا را که، هستی مان بخشد و به طریق علم و دانش رہنمایان شد و به نیشنی رهروان علم و دانش معتبران نمود و خوش چینی از علم و معرفت را روز بیان ساخت.

شایسته ترین مرتب سپاس و قدردانی خود را به استاد بزرگوارم سرکار خانم دکتر محمد آقالی تقدیم می نایم که در تمام مراحل میراثی نمودند. از درگاه باری تعالی برای ایشان آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون را دارم.

با سپاس از خانم دکتر سبزی که مشاوره این پایان نامه را به عده کردند.

والاترین مرتب سپاس را به خانواده ام تقدیم می کنم که همراه پشتیبان و پناه من در روزهای سخت و شیرین زندگی ام بوده اند.

با مشکر از

پرور و مادر عزیزم

خواهران عزیزم

طیبه و فرزانه

و

برادرم

حسین

چکیده

کاربرد معادله‌ی حالت زنجیری کره‌ی سخت اختلال یافته (پی اچ اس سی) برای پلی‌اتیلن گلیکول، پلی‌پروپیلن گلیکول و محلول‌های آن‌ها

نگارش:

هدی مصلحی

پلیمرها دسته‌ای از مواد هستند که نقش بسیار مهمی در زندگی بشر دارند. این ترکیبات به صورت خالص و محلول در حلول‌های گوناگون کاربردهای فراوانی دارند. بنابراین آشنایی با ویژگی‌های ترمودینامیکی آن‌ها حائز اهمیت بسیاری است. دست‌یابی به این خصوصیات برای پلیمرها و محلول‌های پلیمری هم به طریق اندازه‌گیری تجربی و هم به وسیله معادلات حالت انجام می‌شود. در این پایان نامه از معادله حالت زنجیری کره سخت اختلال یافته برای محاسبه دانسیته پلی‌اتیلن گلیکول، پلی‌پروپیلن گلیکول و برخی محلول‌های آن‌ها استفاده شده است.

محلول‌های پلیمری مورد مطالعه عبارتند از: محلول‌های آبی پلی‌اتیلن گلیکول (PEG) و پلی‌پروپیلن گلیکول (PPG)، محلول PEG در حلول‌های بنزن، تتراهیدروفوران، تتراهیدروپیران، دی‌متیل‌سولفوکسید و محلول PPG در حلول آنیزول. مقایسه مقادیر محاسبه شده برای PEG و محلول‌های مطالعه شده‌ی آن‌ها (توسط معادله حالت زنجیری کره سخت اختلال یافته در دو حالت خالص و محلول) با مقادیر تجربی، توافق قابل قبولی را نشان می‌دهد. بنابراین این معادله حالت، معادله‌ای مناسب برای محاسبه خواص حجمی این دو پلیمر و محلول‌های پلیمری ذکر شده می‌باشد. استفاده از معادلات حالت در پیش‌بینی خواص سیستم‌های پلیمری منجر به صرفه جویی در وقت و هزینه می‌گردد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل ۱: مقدمه	۱
۱-۱ مقدمه	۲
۱-۲ ساختار پلیمرها، انواع و روش‌های سنتز آن‌ها	۲
۱-۲-۱ دسته‌بندی پلیمرها براساس خاصیت ارجاعی آن‌ها	۴
۱-۲-۱-۱ پلاستیک‌ها	۴
۱-۲-۱-۲ الاستومرها	۵
۱-۲-۱-۳ سنتز پلیمرها	۵
۱-۳ پلی اتیلن گلیکول	۸
۱-۳-۱ برشی کاربردهای پلی اتیلن گلیکول	۹
۱-۴ پلی پروپیلن گلیکول	۹
۱-۵ محلول پلیمری	۱۰
۱-۶ برشی کاربردهای محلول‌های پلیمری	۱۱
۱-۷ خصوصیات ترمودینامیکی	۱۲
۱-۸ اهمیت اندازه‌گیری ویژگی‌های پلیمرها	۱۳
۱-۹ روش‌های اندازه‌گیری خصوصیات پلیمرها	۱۳

۱۰-۱	معادلات حالت و اهمیت استفاده از آن‌ها	۱۴
۱۱-۱	هدف پروژه	۱۴
۱۲-۱	رئوس مطالب ارائه شده در این پایان نامه	۱۵
۱۳	فصل ۲: مروری بر معادلات حالت ارائه شده	۱۶
۱۴	۱-۲ مقدمه	۱۷
۱۵	۲-۱ معادله حالت واندروالس	۱۷
۱۶	۳-۲ اصلاحات جمله‌ی جاذبه	۱۸
۱۷	۴-۲ اصلاحات جمله‌ی دافعه	۲۳
۱۸	۵-۲ ترکیب اصلاح هر دو جمله‌ی جاذبه و دافعه	۲۵
۱۹	۶-۲ معادله‌ی حالت برای مولکول‌های زنجیری	۲۵
۲۰	۷-۲ زنجیره‌ای ناهمگن	۳۹
۲۱	۸-۲ ارتباط بین معادلات حالت	۴۰
۲۲	۹-۲ مقایسه‌ی معادلات حالت و نتایج آن‌ها با داده‌های تجربی	۴۰
۲۳	۱۰-۲ مقایسه‌ی نتایج حاصل از معادلات حالت با داده‌های شبیه سازی مولکولی	۴۲
۲۴	۱۱-۲ نتیجه‌گیری و جمع بندی	۴۳
۲۵	فصل ۳: معادله حالت زنجیری کره سخت اختلال یافته و بعضی از کاربردهای آن	۴۴
۲۶	۱-۳ مقدمه	۴۵
۲۷	۲-۳ معادله حالت زنجیری کره سخت اختلال یافته	۴۵
۲۸	۳-۳ بعضی از کاربردهای معادله PHSC	۴۹
۲۹	فصل ۴: محاسبات و نتایج	۵۵
۳۰	۱-۴ مقدمه	۵۶
۳۱	۲-۴ محاسبه‌ی ویژگی‌های پلیمرهای PEG و PPG	۵۶

۱-۲-۴ محاسبه ϵ ، σ و $\frac{r}{M}$ برای پلیمرهای PEG و PPG ۵۶
۲-۲-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی پلیمر PEG در وزن های مختلف ۵۸
۳-۲-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی پلیمر PPG در وزن های مختلف ۶۷
۳-۴ محاسبه چگالی محلول های PEG و PPG در حلال های مختلف ۸۰
۱-۳-۴ محاسبه ϵ ، σ و r برای حلال ها ۸۰
۲-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول آبی پلی اتیلن گلیکول ۸۱
۳-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول پلی اتیلن گلیکول در بنزن ۸۹
۴-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول پلی اتیلن گلیکول در THF ۹۳
۴-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول پلی اتیلن گلیکول در THP ۹۴
۴-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول پلی اتیلن گلیکول در DMSO ۹۵
۷-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول آبی پلی پروپیلن گلیکول ۹۶
۸-۳-۴ نتایج به دست آمده برای چگالی محلول پلی پروپیلن گلیکول در آنیزول ۱۰۴
۴-۴ بحث و نتیجه گیری ۱۱۰

مراجع

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۳: چگالی تجربی و محاسباتی برای فلز تانتالوم و مقایسه‌ی آن‌ها با هم [۶۱] ۵۰	
جدول ۱-۴: پارامترهای معادله‌ی PHSC برای PEG و PPG ۵۷	
جدول ۲-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PEG-200 ۵۸	
جدول ۳-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PEG-300 ۶۰	
جدول ۴-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PEG-400 ۶۲	
جدول ۴-۵: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PEG-600 ۶۴	
جدول ۴-۶: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PEG در فشار یک اتمسفر ۶۶	
جدول ۴-۷: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-425 ۶۸	
جدول ۴-۸: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-725 ۷۰	
جدول ۴-۹: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-1000 ۷۲	
جدول ۴-۱۰: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-2000 ۷۴	
جدول ۴-۱۱: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-3000 ۷۶	
جدول ۴-۱۲: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای PPG-4000 ۷۸	
جدول ۴-۱۳: پارامترهای معادله‌ی PHSC برای حلal‌ها ۸۱	
جدول ۴-۱۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PEG-200 ۸۲	
جدول ۴-۱۵: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PEG-300 ۸۳	
جدول ۴-۱۶: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PEG-400 ۸۵	
جدول ۴-۱۷: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PEG-550 ۸۶	
جدول ۴-۱۸: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PEG-600 ۸۷	
جدول ۴-۱۹: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-200 با بنزن ۸۹	

جدول ۲۰-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-300 با بنزن	۹۰
جدول ۲۱-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-400 با بنزن	۹۰
جدول ۲۲-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-600 با بنزن	۹۱
جدول ۲۳-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-900 با بنزن	۹۱
جدول ۲۴-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-1000 با بنزن	۹۲
جدول ۲۵-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-1500 با بنزن	۹۲
جدول ۲۶-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-200 با تتراهیدروفوران	۹۳
جدول ۲۷-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG-200 با تتراهیدروپیران	۹۴
جدول ۲۸-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PEG با دی متیل سولفوکسید	۹۵
جدول ۲۹-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۲۸۳/۱۵K	۹۷
جدول ۳۰-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۲۸۸/۱۵K	۹۸
جدول ۳۱-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۲۹۳/۱۵K	۹۹
جدول ۳۲-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۲۹۸/۱۵K	۱۰۰
جدول ۳۳-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۳۰۳/۱۵K	۱۰۱
جدول ۳۴-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۳۰۸/۱۵K	۱۰۲
جدول ۳۵-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول آبی PPG-400 در ۳۱۳/۱۵K	۱۰۳
جدول ۳۶-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PPG-425 با آنیزول در X(ppg)=0.0886	۱۰۴

جدول ۳۷-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PPG-425 با آنیزول در ۱۰۶.....	X(PPG)=0.1794
جدول ۳۸-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PPG-425 با آنیزول در ۱۰۷.....	X(PPG)=0.2726
جدول ۳۹-۴: مقایسه‌ی چگالی محاسباتی و تجربی برای محلول PPG-425 با آنیزول در ۱۰۹	X(PPG)=0.3683
جدول ۴۰-۴: انحراف مطلق میانگین (AAD) برای پلیمرها ۱۱۱	
جدول ۴۱-۴: انحراف مطلق میانگین (AAD) برای محلول‌ها ۱۱۱	
جدول ۴۲-۴: انحراف مطلق میانگین (AAD) برای محلول PPG-425 با آنیزول ۱۱۲.....	

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحه
شکل ۱-۱: کوپلیمر تصادفی	۳
شکل ۱-۲: کوپلیمر متناوب	۳
شکل ۱-۳: کوپلیمر بلوکی	۳
شکل ۱-۴: کوپلیمر گرافت	۴
شکل ۱-۵: مرحله آغازین پلیمریزاسیون افزایشی	۶
شکل ۱-۶: ادامه‌ی مرحله آغازین پلیمریزاسیون افزایشی	۷
شکل ۱-۷: مرحله انتشار پلیمریزاسیون افزایشی	۷
شکل ۱-۸: مرحله پایانی پلیمریزاسیون افزایشی	۷
شکل ۱-۹: پلیمریزاسیون تراکمی	۸
شکل ۱-۱۰: پلی‌اتیلن گلیکول و واحد سازنده آن	۸
شکل ۱-۱۱: واکنش تشکیل پلی پروپیلن گلیکول	۱۰
شکل ۲-۱: مقایسه فشار بخار تجربی و محاسباتی با معادله‌ی PACT برای R22 و R134a [۴۰] خطوط نتایج محاسباتی و نقاط نتایج تجربی را نشان می‌دهند	۳۲
شکل ۲-۲: چگالی محلول آبی n-heptan در دمای ۶۷۳ درجه کلوین [۴۴] خطوط چگالی‌های پیش‌بینی شده توسط معادله‌ی SAFT و نقاط نشان دهنده‌ی نتایج تجربی می‌باشند.	۳۸
شکل ۲-۳: مقایسه فاکتور تراکم‌پذیری حاصل از شبیه سازی با بعضی معادلات حالت [۱۲] در نمودار نمادهای دایره و مثلث نتایج حاصل از شبیه سازی را نشان می‌دهد [۵۶، ۵۷]	۴۳
شکل ۳-۱: مقدار انحراف چگالی پیش‌بینی شده‌ی فلز سزیم از مقادیر تجربی در فشارهای مختلف، (∇) , 100 bar , (\square) , 1000 bar و (Δ) , 600 bar	۵۱
شکل ۳-۲: تعادل مایع-بخار برای محلول بنزن-پلی استایرن [۶۰]	۵۲

شکل ۳-۳: نمودار تعادل مایع- بخار برای حلول کلروفرم با پلیمرهای پلی استایرن و پلی بوتیل متا اکریلیت و پلی (استایرن- CO- بوتیل متا اکریلیت)؛ w_1 : کسر وزنی کلروفرم [۷۴] ۵۳

فصل ۱

مقدمه

۱-۱ مقدمه

بشر با انگیزه‌ی دست یابی به مواد جدید، با استفاده از مواد آلی (عمدتاً هیدروکربن‌ها) موجود در طبیعت، به تولید مواد مصنوعی پرداخت. این مواد عمدها شامل عناصر کربن، گوگرد، هیدروژن و نیتروژن بوده و به نام مواد پلیمر^۱ معروف هستند. مواد پلیمری کاربردهای وسیعی از جمله در ساخت لوازم خانگی، اسباب بازی‌ها، بسته‌بندی‌ها، کیف و چمدان، کفش، میز و صندلی، لوله‌های انتقال آب و انواع رنگ‌ها دارند. البته پلیمرهای طبیعی نیز وجود دارند، به عنوان مثال بدن ما از پلیمرهای زیادی مانند پروتئین‌ها و آنزیم‌ها ساخته شده است. پلیمرهای طبیعی مانند چوب و پشم و ... برای قرن‌های متعدد مورد استفادهٔ بشر قرار گرفته‌اند. بنابراین می‌توان گفت پلیمرها در تمام جنبه‌های زندگی بشر نقش دارند. این امر اهمیت آشنایی با ویژگی‌ها و خصوصیات ترمودینامیکی پلیمرها را روشن می‌سازد. دست‌یابی به این خصوصیات پلیمرها علاوه بر روش‌های آزمایشگاهی، از طریق معادلات حالت نیز می‌تواند صورت گیرد.

۱-۲ ساختار پلیمرها، انواع و روش‌های سنتز آن‌ها

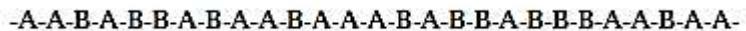
واژه‌ی پلیمر از دو کلمه‌ی یونانی poly به معنای بسیار و meros به معنای قسمت‌ها یا واحدها تشکیل شده است. پلیمر یک مولکول بسیار بزرگ است که از واحدهای تکرار شونده‌ی کوچکی به نام مونومر^۲ ساخته شده است. مونومرها با پیوندهای کووالانسی به هم متصل می‌شوند.

Polymer^۱
Monomer^۲

پلیمرها دسته بندی‌های مختلفی دارند، این دسته بندی‌ها می‌توانند بر طبق روش سنتز آنها، بر حسب ساختار مولکولی و غیره باشند. یکی از این دسته بندی‌ها بر مبنای انواع مونومرهای تشکیل دهنده‌ی آنهاست، که بر این اساس، پلیمرها به دو دسته‌ی هومopolymer^۱ و کوپلیمر^۲ تقسیم بندی می‌شوند. هومopolymer پلیمری است که تنها از یک نوع مونومر ساخته شده است؛ در مقایسه، کوپلیمر پلیمری است که حداقل دارای دو نوع مونومر در ساختار خود باشد.

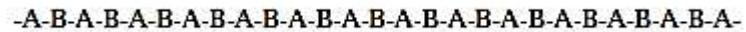
کوپلیمرها بسته به آرایش مونومرها در ساختارشان به چند دسته تقسیم می‌شوند:

- ۱) کوپلیمر تصادفی^۳ : دو نوع یا بیش از دو نوع مونومر به صورت تصادفی در ساختار این پلیمر قرار می‌گیرند.

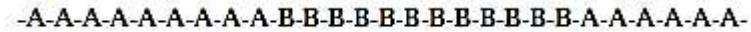
شکل ۱-۱: کوپلیمر تصادفی.

- ۲) کوپلیمر متناوب^۴ : در این نوع پلیمر، مونومرها به صورت یک در میان در زنجیره‌ی پلیمری قرار می‌گیرند.

شکل ۱-۲: کوپلیمر متناوب.

- ۳) کوپلیمر بلوکی^۵ : این نوع کوپلیمر شامل قطعاتی از مونومرهای مختلف می‌باشد که به دنبال هم قرار می‌گیرند.

شکل ۱-۳: کوپلیمر بلوکی.

Homopolymer^۱

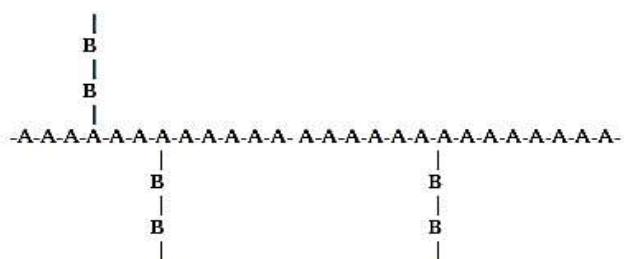
Copolymer^۲

Random copolymer^۳

Alternating copolymer^۴

Block copolymer^۵

۴) کوپلیمر گرافت^۱ : نوع خاصی از پلیمرهای شاخه‌ای است که زنجیر اصلی در آن از یک نوع مونومر تشکیل شده در حالی که شاخه‌های جانبی از مونومرهای دیگر به آن اتصال دارند [۱].

شکل ۱-۴: کوپلیمر گرافت.

۱-۲-۱ دسته بندی پلیمرها بر اساس خاصیت ارتجاعی آن‌ها

از دیدگاه خصلت ارتجاعی، پلیمرها به دو دسته‌ی پلاستیک^۲ و الاستومر^۳ تقسیم می‌شوند.

۱-۲-۱-۱ پلاستیک‌ها

پلاستیک‌ها موادی هستند که در شرایط مناسب دما و فشار می‌توان آن‌ها را شکل داده، قالب گیری کرد، و آن‌ها قادرند شکل حاصله را نگه دارند. در مقایسه با الاستومرها، پلاستیک‌ها دارای سختی بیشتر هستند. پلاستیک‌ها همچنین خصلت ارتجاعی برگشت پذیر ندارند و به دو صورت سنتزی و طبیعی یافت می‌شوند. آنها ویژگی‌های منحصر بفردی دارند که بقیه‌ی مواد این خصوصیات را ندارند مانند وزن کم، رنگ‌های متنوع، هدایت گرمایی و الکتریکی کم، شکنندگی کم. پلاستیک‌ها خود به دو گروه ترموپلاست^۴ و ترموموست^۵ تقسیم بندی می‌شوند.

Graft copolymer^۱

Plastic^۲

Elastomer^۳

Thermoplast^۴

Thermoset^۵

ترموپلاست ها یا همان ترمومولاستیک پلیمرها در اثر گرم شدن نرم می شوند و با از دست دادن گرما و سرد شدن مجدداً سخت می شوند، البته این فرآیند برگشت پذیر است. این دسته از پلیمرها به صورت خطی می باشند. پلیمرهای پلی ونیل کلراید (PVC)^۱، نایلون^۲ و پلی پروپیلن^۳ نمونه هایی از ترمومولاست ها هستند.

ترموست ها به گرما و فشار زیادی نیاز دارند تا به شکل خاصی در آیند. این دسته از پلیمرها بعد از اینکه شکل معینی به خود گرفتند، تغییر شکل نمی دهند اما در اثر گرما تجزیه می شوند. پس تفاوت آن ها با ترمومولاست ها در این است که ترمومولاست ها قابل بازیافت اند اما ترمومولاست ها این قابلیت را ندارند. بیشتر ترمومولاست ها شبکه ای سه بعدی دارند. وزن زیاد و پایداری گرمایی بالا از خصوصیات آن ها است. اپوکسی ها^۴ از جمله ترمومولاست ها می باشند.

۱-۲-۱ الاستومرها

دسته ای بعدی پلیمرها الاستومرها هستند که به آن ها لاستیک نیز می گویند. این پلیمرها با حذف فشار دوباره به فرم اولیه خود در می آیند و به دو صورت طبیعی و سنتزی یافت می شوند [۲].

۱-۲-۲ سنتز پلیمرها

پلیمرها طی فرآیندی به نام پلیمریزاسیون^۵، از اتصال مونومرها به وسیله هی پیوند کووالانسی به وجود می آیند.

Polyvinyl chloride^۱

Nylon^۲

Polypropylene(PP)^۳

Epoxie^۴

Polymerization^۵

دو روش اصلی برای سنتز پلیمرها وجود دارد: پلیمریزاسیون افزایشی^۱ و پلیمریزاسیون

تراکمی^۲

۱) پلیمریزاسیون افزایشی: این فرآیند تحت عنوان پلیمریزاسیون زنجیری نیز شناخته می‌شود

و نمونه‌ای از واکنش‌های زنجیری است. این روش سنتز شامل سه مرحله است: مرحله آغازین^۳،

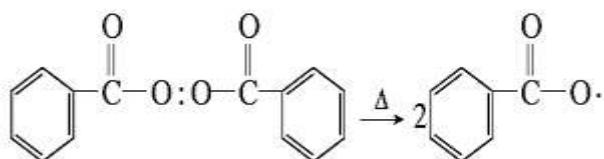
مرحله انتشار^۴ و مرحله پایانی^۵

این روش با سنتز پلی اکریلیت^۶ به عنوان مثال توضیح داده می‌شود:

در مرحله‌ی اول بنزوئیل پروکسید به عنوان آغازگر وارد عمل می‌شود. پیوند O-O در

پروکسیدها ضعیف است، بنابراین بنزوئیل پروکسید در اثر گرمای چار همولیز (شکست متقارن)

شده و دو رادیکال آزاد تولید می‌کند.

Benzoyl peroxide

Free radical, R·

شکل ۱-۵: مرحله‌ی آغازین پلیمریزاسیون افزایشی.

در ادامه از R· به عنوان نماد گونه‌ی رادیکالی استفاده می‌کنیم. بخش دوم مرحله‌ی آغازین

شامل حمله‌ی رادیکال آزاد به مونومر و اتصال به آن است. به این صورت مونومر فعال شده

حاصل می‌گردد.

Addition polymerization^۱

Condensation polymerization^۷

Initiation^۸

Propagation^۹

Termination^{۱۰}

Poly (ethyl acrylate)^{۱۱}